

GELDERSE ACADEMIE

Foto Ton Pors

Academieberichten december 2025

Op 14 januari 2026 vindt de lezing plaats Samen op weg naar het einde: natuurlijke dood, euthanasie en alternatieven door drs. Frank Gunneweg, sinds 2 jaar gepensioneerd huisarts.

Drs. Frank Gunneweg

Naarmate we ouder worden of een ernstige ziekte doormaken denken velen van ons onwillekeurig na over het levenseinde.

Bij niet iedereen is er inzicht in de mogelijkheden. We hebben allemaal herinneringen aan en kennen verhalen over het overlijden van familieleden of vrienden.

Zelf denken we aan het proces van onttaking, lichamelijk of geestelijk zoals bij dementie.

Welke vormen van overlijden zijn er, wat kunt u verwachten van uw artsen? En van de zorg?

Hoe verlopen die verschillende vormen van overlijden, wat is de plaats van euthanasie, wat is palliatieve sedatie, wat is versterven?

Heeft u altijd recht op euthanasie?

GELDERSE ACADEMIE

Wat betekent het voor uw naasten? Wie voert de euthanasie uit? Hoe is de begeleiding? Is euthanasie mogelijk wanneer u gaat dementeren? En als u een ernstige psychiatrische ziekte hebt? Of klaar bent met het leven? Deze vragen worden in de lezing besproken.

De lezing vindt plaats op woensdag 14 januari 2026 in de Catharinakapel, het oude universiteitsgebouw van de Academie, Klooster 1 in Harderwijk. Aanvang 20.00 uur, inloop vanaf 19.30 uur. Toegang gratis. Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Reserveren kan via reserveren@gelderseacademie.nl of als antwoord op deze mail.

18 februari 2026, bijeenkomst over actief burgerschap: lokale en regionale democratie en de gemeenteraadsverkiezingen

Tijdens deze bijeenkomst zal de Gelderse Academie een manifest aanbieden aan politieke partijen in de regio Noord-Veluwe en Zeewolde met suggesties en aanbevelingen over het versterken van burgerparticipatie. Het programma ziet er in hoofdlijnen als volgt uit: toespraken van inleiders over de stand van zaken van de lokale en regionale democratie, o.a. over zorg en welzijn, tafelgesprekken met de aanwezigen en politici, een plenaire discussie met politici van politieke partijen en deskundigen en de aanbieding van het manifest.

De bijeenkomst vindt plaats op 18 februari in De Roef, Middelste Wei 2-4, Harderwijk. Toegang gratis. Aanmelden kan via reserveren@gelderseacademie.nl of als antwoord op deze mail.

Lezing Archeologie: Hypothesen en Artificial Intelligence (AI), 8 april 2026

Archeologie is altijd een speurtocht geweest naar het verleden, waarbij onderzoekers met behulp van fragmenten en sporen proberen te reconstrueren hoe mensen leefden.

Maar hoe betrouwbaar zijn die reconstructies nog? Het is niet meer zo simpel. Wetenschap ontwikkelt zich niet lineair, maar door revolutionaire veranderingen waarbij een gevestigd wetenschappelijk kader (een paradigma) wordt vervangen door een nieuw, vaak als gevolg van anomalieën die het oude paradigma niet kan verklaren. Dit leidt tot een fundamentele verschuiving in begrip. Vroeger was het paradigma dat de aarde plat was; later verschoof dit naar het paradigma dat de aarde een bol is.

Andere wetenschappelijke disciplines, zoals natuurwetenschappen, geesteswetenschappen, toegepaste/technische wetenschappen, sociale en formele wetenschappen zagen aan "historische heilige huisjes". Steeds vaker speelt kunstmatige intelligentie (AI) hierin een cruciale rol. Met geavanceerde algoritmen en technieken analyseren archeologen nu enorme hoeveelheden data, van satellietbeelden tot DNA-sporen, om nieuwe inzichten te ontdekken.

De lezing wordt gegeven door drs. Ben van Noort en vindt plaats in de Catharinakapel, het oude universiteitsgebouw van de Academie, Klooster 1 in Harderwijk. Aanvang 20.00 uur, inloop vanaf 19.30 uur. Toegang gratis. Een vrijwillige bijdrage wordt zeer op prijs gesteld. Reserveren kan via reserveren@gelderseacademie.nl of als antwoord op deze mail.

GELDERSE ACADEMIE

Cursus Democratisch Burgerschap

Gelderse Academie en bibliotheek Noordwest Veluwe organiseren deze cursus.

Wat wordt behandeld:

1. Basisbegrippen: We beginnen met de basis: wat betekenen burger, democratie en rechtsstaat?
2. Actuele ontwikkelingen: We bespreken relevante thema's zoals sociaaleconomische ongelijkheid, sociale media en het verval van brede volkspartijen.
3. Invloed uitoefenen: We verkennen manieren waarop u als burger invloed kunt uitoefenen, zoals in gesprek gaan met medeburgers en beleidsmakers, lid worden van een politieke partij, een initiatief in de wijk opzetten of een actiegroep steunen.

De cursus is momenteel volgeboekt.

Nieuwe aanmeldingen worden op een wachtlijst geplaatst. Reserveren daarvoor kan via reserveren@gelderseacademie.nl of als antwoord op deze mail.

Leeskabinet Sophia van de Gelderse Academie

Het leeskabinet is een initiatief van de Academie om denkers en hun invloed onder de aandacht te brengen en te behandelen.

Voor een beter begrip van de wereld om ons heen, nodigen wij u in de vorige Academieberichten uit om gezamenlijk te lezen en te discussiëren over de werken van invloedrijke filosofen. De editie legt de focus op Hannah Arendt. We beginnen met een Hannah Arendt leesgroep, waarin we samen reflecteren op haar filosofie en de relevantie ervan voor onze huidige tijd.

De gespreksleider van onze leesgroep is drs. Frank Gunneweg.

De inschrijving voor de Leesgroep Hannah Arendt is gesloten. Nieuwe aanmeldingen worden op een wachtlijst geplaatst. Reserveren kan via reserveren@gelderseacademie.nl of als antwoord op deze mail

Lezingen Academie in de Regio

In onze regio bieden wij een unieke kans om kennis te maken met fascinerende onderwerpen door middel van lezingen die door onze Academie worden georganiseerd. Deze lezingen zijn beschikbaar voor clubs, verenigingen en instellingen die geïnteresseerd zijn in het verdiepen van hun kennis over diverse thema's.

Onze lezingen bestrijken een breed scala aan onderwerpen, waaronder:

- Het boze oog en bijgeloof
- Mirakels: Een verkenning van wonderen
- De Gelderse Academie
- Hekserij
- Middeleeuwse Bouwmeesters
- Volksverhalen van Nederland

De lezingen worden gegeven door drs. Ben van Noort, een ervaren spreker met een passie voor het delen van kennis. Zijn boeiende presentatiestijl en diepgaande kennis maken elke lezing tot een belevenis.

GELDERSE ACADEMIE

Geïnteresseerden kunnen hun aanvraag indienen via info@gelderseacademie.nl
Met deze lezingen biedt de Gelderse Academie een kans om te leren, te ontdekken en te inspireren.

Aangezien de Gelderse Academie een stichting is met ANBI status, maar zonder structurele subsidie, worden donaties zeer op prijs gesteld. Dat kan via de onderstaande QR-code.

Wat is de Gelderse Academie

De huidige Academie is opgericht in 2011 als een bescheiden voortzetting van de historische Gelderse Academie of Universiteit van Harderwijk die van 1648 tot 1812 actief is geweest en is opgeheven bij decreet door Napoleon.

De kern van de huidige activiteiten bestaat uit het organiseren van lezingen (waaronder de Cleveringalezing), een Studium Generale, de leergang Democratisch Burgerchap en Burgerparticipatie.

Uitschrijven/inschrijven

Mocht u in de toekomst geen mailberichten meer willen ontvangen van de Gelderse Academie, of kent u juist iemand die graag wel op de hoogte gehouden wil worden? Wilt u dit dan kenbaar maken door deze mail in die zin te beantwoorden.

Ook doet zij onderzoek naar ontwikkelingen die aan de actualiteit raken en kunnen worden omgezet in lezingen, colleges en leergangen. Daarnaast doet zij onderzoek naar en reconstructie van het verleden van de Academie.